

CONFORM CU ORIGINALUL

Parlamentul României
Senat

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Adresată: Domnului Nicolae-Ionel CIUCĂ, prim-ministru al României
Domnului Bogdan Lucian AURESCU, ministru al Afacerilor Externe
Domnului Adrian DUPU, șef al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova

De către: Senator Claudiu-Richard TÂRZIU, președinte al Comisiei pentru românii de pretutindeni

Circumscripția electorală: nr. 42 București

Grupul parlamentar: Alianța pentru Unirea Românilor

Data: 19/05/2022

Obiectul întrebării: *Revenire la chestiunea de interes special privind retrocedarea proprietăților Mitropoliei Basarabiei spoliaste de statul sovietic ocupant, deținute efectiv de Republica Moldova.*

Stimate domnule prim-ministru,
Stimate domnule ministru,
Stimate domnule secretar de stat,

Cu ocazia transmiterii întrebărilor noastre parlamentare din 31 martie 2021¹, 15 decembrie 2021² și 09 martie 2022³ am insistat asupra aducerii și menținerii pe agenda bilaterală a Executivelor de la Chișinău și București a chestiunii de interes special privind retrocedarea proprietăților Mitropoliei Basarabiei spoliaste de statul sovietic ocupant, deținute de către statul Republica Moldova, ca succesor local și în parte al fostei URSS. Am apreciat că această chestiune a fost abordată de partea română în cadrul ședinței comune a guvernelor României și Republicii Moldova organizate la Chișinău în data de 11 februarie 2022.

¹<https://www.senat.ro/PDF/Intrebare/bluratIntreb%20CRTirziu218%20a.pdf> Restituirea proprietăților Mitropoliei Basarabiei – prioritate a condiționărilor rezonabile pentru acordarea de ajutor nerambursabil Republicii Moldova.

²https://www.senat.ro/PDF/Intrebare/b%20891%20b%20AUR_Intreb%20ClaudiuRichardTa%cc%82rziu.pdf Aducerea pe agenda bilaterală a chestiunii privind retrocedarea de către Guvernul de la Chișinău a proprietăților Mitropoliei Basarabiei spoliaste de statul sovietic ocupant și reacțiile oficialilor de la Chișinău în acest subiect.

³https://www.senat.ro/PDF/Intrebare/b%201091b%20AUR_INTREBARE_2_TARZIU%20CLAUDIU-RICHARD.PM.MAE.DRRM.pdf Reacția autorităților de la Chișinău în chestiunea de interes special privind retrocedarea proprietăților Mitropoliei Basarabiei spoliaste de statul sovietic ocupant și deținute efectiv de Republica Moldova

Așa cum am arătat și cu ocaziile anterioare, la Comisia pentru românii de pretutindeni din Senatul României, urmărim îndeaproape evoluțiile în dosarul recuperării proprietăților Mitropoliei Basarabiei confiscate abuziv de către regimul sovietic ocupant.

Astfel, cunoaștem că ultima Cerere de retrocedare a unor imobile din Chișinău adresată de către Mitropolia Basarabiei Guvernului Republicii Moldova (prim-ministru Natalia Gavrilița) datează din 19 ianuarie 2022. Timp de patru luni (19 ianuarie 2022 – 18 mai 2022), Prim-ministrul și Guvernul Republicii Moldova au lăsat fără niciun răspuns Cererea Mitropoliei Basarabiei.

La 09 februarie 2022, domnul Dumitru Udrea, secretar general al Guvernului Republicii Moldova, i-a trimis Mitropoliei Basarabiei, în copie, scrisoarea nr. 20-78-1338, adresată Agenției Proprietății Publice cu următorul cuprins: „Rog să examinați demersul Mitropolitului Basarabiei și Exarhului Plaiurilor (nr. 08-C din 19 ianuarie 2022), cu informarea solicitantului și a Guvernului”.

Observăm că secretarul general al Guvernului Republicii Moldova a denaturat două aspecte fundamentale, prezentând Cererea Mitropoliei Basarabiei ca fiind, pe de o parte, un simplu demers, iar pe de altă parte ca fiind formulată în nume personal, nu în numele instituției (persoană juridică moldoveană).

Agenția Proprietății Publice din Republica Moldova nu a informat Mitropolia Basarabiei în sensul celor cerute de secretarul general al Guvernului prin scrisoarea nr. 20-78-1338 din 09 februarie 2022.

Chiar dacă ne-ați asigurat că partea română a adus pe agenda bilaterală cu Chișinăul chestiunea proprietăților Mitropoliei Basarabiei confiscate de URSS și deținute de Republica Moldova și a abordat această chestiune inclusiv în discuțiile cu Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu, aceasta din urmă nu s-a pronunțat niciodată public asupra chestiunii, lăsând să se înțeleagă că nu îi acordă nici cea mai mică atenție, ingnorând complet cererile Mitropoliei Basarabiei și poziția Bucureștiului.

Această situație ne convinge asupra următoarelor lucruri:

1. Guvernul, Președinția și Parlamentul Republicii Moldova refuză să trateze pe fond chestiunea restituirii proprietăților Mitropoliei Basarabiei spoliaste de statul sovietic ocupant și deținute chiar de către Guvernul Republicii Moldova. În acest sens, atitudinea actualului Guvern, a Președinției și Parlamentului de la Chișinău nu se deosebește absolut cu nimic de atitudinea tuturor celorlalte guverne, parlamente sau Președinți ai republicii din perioada anterioară, 2002-2022, cărora Mitropolia Basarabiei le-a adresat cereri și sesizări similare.
2. Guvernul Republicii Moldova își declină orice responsabilitate în favoarea unor alte instituții ale statului (Agenția Proprietății Publice) care nu au competența de a soluționa

pe fond chestiunea restituirii proprietăților Mitropoliei Basarabiei confiscate abuziv de către URSS și deținute în prezent de Guvernul Republicii Moldova.

3. Guvernul Republicii Moldova, ca subiect înzestrat cu dreptul de dispoziție și reglementare și cu dreptul de inițiativă legislativă, se eschivează să uzeze de aceste drepturi în vederea rezolvării corecte, în spiritul reglementărilor europene acceptate și al principiului constituțional al dreptății, chestiunea restituirii proprietăților Mitropoliei Basarabiei înstrăinate abuziv de regimul sovietic de ocupație, al cărei succesor local și în parte este Republica Moldova. În acest sens, Guvernul Republicii Moldova refuză să emită Dispoziții, să adopte Hotărâri sau Ordonanțe de Urgență, să aprobe și să depună în Parlament proiecte de lege în vederea ajustării (prin completarea sau modificarea) cadrului legislativ existent astfel încât chestiunea restituirii proprietăților Mitropoliei Basarabiei să fie soluționată pozitiv, în spiritul european și constituțional al dreptății.
4. Președintele Republicii Moldova, ca șef al puterii executive înzestrat cu drept de inițiativă legislativă, refuză de asemenea să uzeze de acest drept în vederea soluționării corecte a chestiunii.
5. Atât Președintele, cât și membrii Parlamentului Republicii Moldova, ca subiecți înzestrați cu drept de inițiativă legislativă, refuză să uzeze de acest drept în vederea soluționării corecte a chestiunii.
6. Această situație se întâmplă în condițiile în care România refuză să condiționeze rezonabil acordarea către Guvernul Republicii Moldova a ajutorului financiar în valoare de 100 de milioane de euro și atestă politic o voință contrară soluționării corecte a chestiunii restituirii proprietăților Mitropoliei Basarabiei. Este de admis ideea că aceste atitudini partizane se explică prin faptul că Președintele Republicii Moldova, prim-ministrul, președintele Parlamentului și cea mai mare parte a membrilor Parlamentului nu aparțin jurisdicțional-canonice Mitropoliei Basarabiei – (Biserica Ortodoxă Română – Patriarhia Română), ci Mitropoliei Chișinăului și „a întregii Moldove” (Biserica Ortodoxă Rusă – Patriarhia Moscovei).

Exprimăm opinia că o asemenea atitudine a factorilor politici de la Chișinău (Președinție, Guvern și Parlament) este sfidătoare în raport cu cei peste 1 milion de cetățeni ai Republicii Moldova, în mare parte și cetățeni români, asociați în Mitropolia Basarabiei (Patriarhia Română). Totodată, această atitudine comportă valențe geospirituale și geopolitice, fiind favorabilă intereselor Bisericii Ortodoxe Ruse (Patriarhia Moscovei), care menține în Republica Moldova un regim de ocupație canonică instalat în 1940 și reinstalat în 1944.

Având în vedere cele prezentate mai sus, vă rugăm respectuos să ne transmiteți punctual, fără orice alte comentarii:

1. Care a fost, cu ocazia și în marja ședinței comune a guvernelor României și Republicii Moldova din 11 februarie 2022, reacția factorilor politici de la Chișinău (Președinte al republicii, prim-ministru, președinte al Parlamentului) în legătură cu abordarea de către partea română a problemelor cu care se confruntă Mitropolia Basarabiei, dintre care cea mai importantă este cea a necesității restituirii

proprietăților acesteia confiscate abuziv de către statul sovietic ocupant și deținute în prezent de către autoritățile de la Chișinău.

2. Ce angajamente și-au asumat sau ce promisiuni au făcut părții române autoritățile de la Chișinău în vederea soluționării corecte a chestiunii restituirii proprietăților Mitropoliei Basarabiei spoliata de fosta URSS și deținute efectiv de către Republica Moldova ca succesoare locală și în parte a acesteia.
3. Dacă partea română consideră necesar să condiționeze rezonabil, pe plan bilateral, acordarea ajutorului financiar consistent Guvernului Republicii Moldova de soluționarea corectă a chestiunii restituirii proprietăților Mitropoliei Basarabiei.
4. Dacă partea română consideră necesar să aducă această chestiune pe agenda instituțiilor europene, astfel încât statutul Republicii Moldova de candidat la aderarea la Uniunea Europeană să fie condiționat rezonabil de restituirea proprietăților Mitropoliei Basarabiei spoliata de statul sovietic ocupant, moștenire nedreaptă de care beneficiază nedrept, în continuare, Guvernul Republicii Moldova.

Vă rugăm să transmiteți în scris răspunsurile dumneavoastră coordonate interinstituțional.

Cu respect,

Senator Claudiu-Richard TÂRZIU